

gulden! En er zijn toch artsen met een praktijk van meer dan 50000 gulden. Inderdaad zou, wat het besef van kameraadschappelijke verplichting betreft, de geneeskundige stand nog veel van de arbeidende klasse kunnen leeren.

DE DISTRIBUTIE EN DE ARTSEN. — De collega's, wier advies wordt ingewonnen ter zake van broodtoeslag voor menschen met „zwaar werk”, zullen met heel wat vormen van bezigheid hebben kennisgemaakt, die men voor zwaar werk wil laten doorgaan om meer brood te krijgen, zonder dat zij altijd kunnen begrijpen, waarom dit werk zoo zwaar zou zijn. En als zij nog jong genoeg zijn, om zich over iets te kunnen verbazen, zal het zeker hun verbazing hebben gewekt, dat men de dokters en de huismoeders niet onder de „Schwerarbeiter” heeft gerangschikt. Maar overal heeft men gemeend, dat iedere dokter wel geld genoeg heeft om zich wettelijk ongeoorloofde spijzen te verschaffen, teneinde zijn voor de gemeenschap onontbeerlijke krachten op peil te houden. Evenzoo — gelijk een Beijersche collega in de *Deutsche med. Wochenschr.* klaagt — laat men hem buiten staan als het op toewijzing van kleederen en schoenen aankomt. Schoone woorden van waardeering zijn evenwel nog voor hem verkrijgbaar, zijnde déze nog nergens onder de distributie gekomen.

PINKHOF.

INGEZONDEN.

UIT TE DEELEN VOEDSEL AAN STOFWISSELINGSZIEKEN.

Sedert eenigen tijd ben ik, als hoofd van den geneeskundigen dienst te Zaandam, belast met de organisatie van de uitdeeling van ziekenvoedsel. De meeste moeite had ik met de verschillende stofwisselingszieken. Daarom trad ik in briefwisseling met een bekend stofwisselingsarts in Amsterdam, dien ik in kennis stelde met de bezwaren, die zich voordeden, en wien ik vroeg, of hij, de tijdsomstandigheden in aanmerking genomen, mij een bruikbaar diëet voor maag-, darm- en diabeteslijders kon opgeven. Ik deelde hem mede, dat, volgens mijn berekening, elk Nederlander door middel van de distributie op ongeveer 1750 calorieën kon rekenen en verder, dat ik van oordeel was, dat er tweeërlei diëten moesten worden onderscheiden, te weten: aanvullingsdiëten en vervangingsdiëten. De eerste soort diëet moest bijv. tijdens de reconvallescentie na acute ziekten, na febris typhoidea en tuberculose worden verstrekt, terwijl lijders aan lichten diabetes en aan chronische maagzweer meer recht hadden op vervangingsdiëten, want deze menschen hebben in verband met hun ziekten wel een voor hen meer geschikt voedsel noodig, maar niet een belangrijk grootere hoeveelheid. De uitslag was, dat mij diëten werden gestuurd en als minimum-diëten aangegeven, die een waarde van ruim 2700 calorieën vertegenwoordigden.

Ik heb gemeend met deze diëten niet mee te mogen gaan, omdat ik overtuigd ben, dat men de voedselregeling van algemeen standpunt moet bezien, en het zeer onbillijk is: dezen lijders, die zich in hun gewone doen als gezonde menschen doen kennen, een zooveel ruimer diëet te geven dan de rest van de natie.

Het zou mij groot genoeg doen, als anderen, op dit gebied werkzaam, mij hun oordeel over dit vraagstuk zouden willen geven, want de ziekenvoedselverstrekking voor deze soort zieken is ook, wat de hoeveelheid voedsel betreft, die zij noodig hebben, van groote beteekenis in deze tijden van schaarschte.

Zaandam, 26 October 1918.

P. H. VAN ROOJEN.

SNEL OPSPOREN VAN CYLINDERS IN HET URINE-SEDIMENT.

De volgende methode, die ik in een buitenlandsch tijdschrift, waarvan ik den naam kwijt ben, vond, gebruik ik sedert een jaar met goed gevolg. Ik beveel haar daarom in de aandacht der Nederlandsche collega's aan: Op het voorwerpglas legt men een druppeltje sediment en een druppeltje Oost-Indischen inkt naast elkaar, mengt ze, en

bedekt met een dekglasje. De cylinders zijn nu helder wit op een donkeren achtergrond. Is de urine te zuur, dan klonteren de inktpartikeltjes soms samen; daarom neutraliseere men dan vooraf den inhoud van het centrifugebuisje met $\frac{1}{10}$ N. natronloog.

's-Gravenhage, 27 October 1918.

W. HOOGSLAG.

BRIEFWISSELING.

BETALING DOOR EEN MIDDENSTANDSZIEKENFONDS.

Naar aanleiding van het ingezonden stuk van VAN DER HOEVEN LEONHARD onder bovenstaanden titel in ons nummer van 19 October II., bldz. 1330, deelt de directie van „Het Eerste Nederlandsche Middenstandsziekenfonds” te 's-Gravenhage ons mede, dat dit fonds ten dienste van zijn leden een tabel voor operatiekosten heeft vastgesteld, verdeeld in vier groepen, aangevende tot welke bedragen verschillende operaties worden vergoed. Het is den leden dus bekend, waarop zij aanspraak kunnen maken. Voor kleine operaties, gelijk staande bijv. met verwijdering van adenoïde vegetaties, wordt aangegeven: van *f* 5.— tot *f* 20.—. In het besproken geval had mej. X. aan de directie een briefkaart gezonden met dezen inhoud: „Heden heb ik een visite gemaakt bij dokter B. wegens aandoening in de keel en op diens advies een specialist bezocht, die een *kleine* operatie in uitzicht stelde”. Toen mej. X. de rekening van dr. VAN DER HOEVEN LEONHARD zond, heeft de directie de operatie in de groep voor kleine operaties ingedeeld en het maximum-bedrag à *f* 20.— uitgekeerd. Op de tabel der operatiekosten is echter nog vermeld, dat, indien van een operatie niet juist beoordeeld kan worden onder welke groep zij behoort, het aanbeveling verdient, dat de chirurg zich in verbinding stelt met den medischen adviseur van het fonds; *aan het bezwaar kan dan tegemoet gekomen worden!* De directie veronderstelt, dat dr. VAN DER HOEVEN LEONHARD deze opmerking over het hoofd heeft gezien.

Redactie.

BERICHTEN.

Wetten, Besluiten, Officiële verslagen, enz.

Staatsbegroting voor het dienstjaar 1919.

In het vijfde hoofdstuk der staatsbegroting voor 1919, betreffende het departement van binnenlandsche zaken, wordt een subsidie van *f* 15000.— uitgetrokken voor de vereeniging „Het Nederlandsch Instituut voor Volkshuisvesting”. Dit instituut heeft de bedoeling het centrale lichaam te zijn, waar het vraagstuk der volkshuisvesting in al zijn onderdeelen wordt bestudeerd: het zal daartoe een bureau moeten oprichten, een bibliotheek en een archief aanleggen en een tijdschrift uitgeven. De jaarlijksche kosten van dit alles worden geraamd op *f* 20000.—; de vereeniging kan niet meer dan *f* 5000.— opbrengen; de rest stelt de regeering voor, als subsidie aan de vereeniging te verstrekken. De meeste posten der begroting moesten verhoogd worden in verband met de stijging van loonen, brandstoffen, voeding en nagenoeg alle benodigdheden. Zoo wordt bijv. voor de exploitatiekosten van het centraal laboratorium ten behoeve van het staatstoezicht op de volksgezondheid *f* 6090.— meer uitgetrokken dan in 1918 was geraamd. Voor de rijkskweekscholen voor vroedvrouwen te Amsterdam en Rotterdam samen zijn de exploitatiekosten *f* 46215.— hooger geraamd dan voor 1918. Voor exploitatiekosten van het nieuwe rijkskrankzinnigengesticht te Woensel wordt *f* 220600.— meer uitgetrokken dan in 1918. Voor dat jaar kon echter slechts een zeer globale raming worden gemaakt; eerst in den loop van het jaar is het gesticht in gebruik genomen. De uitbreiding van het aantal patiënten en de prijsstijging van alle benodigde artikelen leiden tot de genoemde verhooging, die ook thans nog niet met